

So napake tudi priložnost ali samo problem?

Zakaj se večina ljudi ničesar ne nauči iz napak, nekaterim pa to vseeno uspe.

Dr. Samo Rugelj

Napake so del življenja in Slovenci imamo na to temo lep pregovor: »Kdor dela, tudi greši.« A vendar se tudi pri nas, v vse bolj napredujočem kapitalističnem načinu življenja, napake tudi vse bolj problematizira, včasih pa celo demonizira, kot bi bile nekaj, čemur se da povsem izogniti. Knjiga Nauki črne skrinjice Matthewa Syeda, pisatelja in novinarja in nekdanjega vrhunskega igralca namiznega tenisa, ki še kako dobro ve, kako lahko človek doseže velik napredek z majhnimi izboljšavami in učenjem iz neuspehov, se je problematike napak lotila na sistematičen način in predvsem skuša odgovoriti na vprašanje, kako se iz njih lahko poskušamo kaj naučiti. Za osnovo, ki je knjigi dala tudi naslov, jemlje letalsko industrijo. Da bi bilo usodnih napak tam čim manj, je vsako letalo že dolgo opremljeno s skoraj neuničljivo črno skrinjico, ki snema delovanje letala in pogovore v njem. Tako lahko ob vsaki napaki ali strmoglavljenju

letala pregledajo in analizirajo, kaj je šlo narobe pri tem poletu, izsledki pa so potem na voljo vse pilotom na svetu. S to metodo je letalska industrija v zadnjih desetletjih postala zelo varna, zaradi česar so splošni »nauki črne skrinjice« dragoceni za vse, ki si v svojem življenju prizadevajo za odpravljanje napak. Na drugi strani pa Syed predstavi kar nekaj primerov iz medicine in zdravstva, kjer določene klinike nikakor ne zmorejo zmanjšati števila napak pri svojem delu: Syed trdi, da je razlog v tem, ker nimajo vzpostavljene sistema prestrezanja, evalvacije in kasnejšega popravljanja obstoječega sistema delovanja, kar je po njegovem zaprta zanka, ki ne vodi k napredku. Tako denimo pravi: »Za naš namen je zaprta zanka tista, pri kateri neuspeh ne vodi do napredka, ker se informacija o napakah ali slabostih ignorira ali napačno interpretira. Odprta zanka pa vodi do napredka, ker se povratno informacijo uporabi in racionalno ukrepa v skladu z njo.«

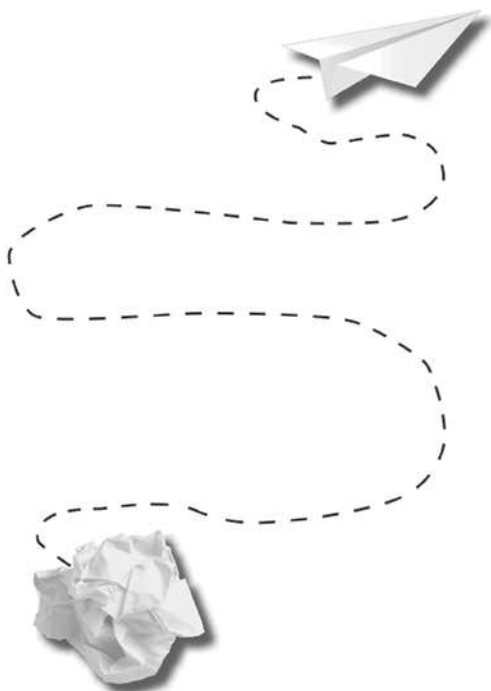
VIF:UMCO

»Odprta zanka vodi do napredka, ker se povratno informacijo uporabi in racionalno ukrepa v skladu z njo.«

Resnične zgodbe o usodnih napakah

V knjigi Nauki črne skrinjice so predstavljene resnične zgodbe o napakah z različnih področij, od športnih do poslovnih primerov ter od zdravstva, prava, bančništva pa vse do politike. Matthew Syed jih zaokroža v nasvete in dognanja, kako se čim bolje učiti iz napak in na koncu doseči svoj cilj, ob tem pa nam tudi razkrije, kako v življenju ne moremo napredovati, če nismo pripravljeni preučiti lastnih napak, zaradi česar pa ostanemo ujetniki t. i. kognitivne disonance, pri kateri se nočemo soočiti z resnico, čeprav morda leži pred nami. Avtor knjige Nauki črne skrinjice svoje izsledke črpa iz različnih znanstvenih ved, kot so antropologija, psihologija, zgodovina in teorija kompleksnosti. Z njihovo pomočjo razišče skrite, vendar v svoji osnovi pogosto povsem predvidljive vzorce človeških napak ter naše odzive nanje. Če torej spremenimo odziv in si priznamo, da smo naredili nekaj narobe, s tem lahko veliko bolje izkoristimo naše potenciale tako v službi kot tudi v vsakdanjem življenju. gg

V življenju ne moremo napredovati, če nismo pripravljeni preučiti lastnih napak, zaradi česar pa ostanemo ujetniki t. i. kognitivne disonance.

VIF:UMCO